

2024. évi törvény

az élelmiszermentés hatékonyabbá tételével összefüggő egyes törvények módosításáról

...

2. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosításáról

2. §

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: 2008. évi XLVI. törvény) 15. §-a a következő (2c)-(2f) bekezdéssel egészül ki:

„(2c) 48 óránál hosszabb minőségmegőrzési időtartammal rendelkező, a miniszter rendeletében meghatározott élelmiszer – a (2d) és (2e) bekezdésben meghatározott kivétellel – a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órában nem hozható élelmiszerként forgalomba.

(2d) 48 óránál hosszabb minőségmegőrzési időtartammal rendelkező, a miniszter rendeletében meghatározott élelmiszer a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órán belül a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. melléklet Va. fejezetében foglalt követelmények betartása mellett ingyenesen forgalomba hozható.

(2e) Élelmiszerbiztonsági szempontokra, valamint élelmiszer-ellátásbiztonsági és fogyasztóvédelmi érdekekre figyelemmel a kormány rendeletében meghatározhatja a 48 óránál hosszabb minőségmegőrzési időtartammal rendelkező, a miniszter rendeletében meghatározott élelmiszernek a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órában élelmiszerként történő forgalmazásának szabályait.

(2f) A (2d) bekezdésben meghatározott ingyenes forgalomba hozatalhoz a forgalomba hozónak FELIR azonosítóval kell rendelkeznie.”

3. §

(1) A 2008. évi XLVI. törvény 38/H. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az élelmiszerhulladék-képződés megelőzése és a rászorulóknak részére történő élelmiszer-elosztás fokozása érdekében a kereskedelemről szóló törvény szerinti nagykereskedelmi tevékenységet folytató kereskedő, valamint a megelőző naptári évben az Éltv. 47/B. § (2) bekezdése szerinti tevékenységből származó, jövedéki adó és népegészségügyi termékadó nélkül számított 100 milliárd forintot meghaladó nettó árbevéttel rendelkező, a kereskedelemről szóló törvény szerinti napi fogyasztási cikket értékesítő élelmiszer-kiskereskedő (a továbbiakban együtt: felajánló) a kereskedelmi forgalmazás céljából a birtokában levő, a miniszter rendeletében meghatározott,

a) 48 óránál hosszabb minőségmegőrzési idővel forgalomba hozott élelmiszert a minőségmegőrzési idő lejártá előtt legalább 48 órával köteles,

b) az a) pontba nem tartozó élelmiszert jogosult

az Élelmiszermentő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: ÉMK) által üzemeltetett informatikai rendszeren keresztül az élelmiszermentési adatbázisban nyilvántartásba vett, az élelmiszermentésben az ÉMK-val történt megállapodás alapján közreműködő szervezet (a továbbiakban együtt: közreműködő szervezet) részére felajánlani.

(2) A (4) bekezdés b) pont szerinti élelmiszermentési adatbázisba a felajánló az (5) bekezdés a) pontjában, az élelmiszermentésben az ÉMK-val történt megállapodás alapján közreműködő szervezet az (5) bekezdés b) pontjában meghatározott adatok megadásával köteles a nyilvántartásba vételét kezdeményezni. A nyilvántartásba vételről az ÉMK elektronikus igazolást állít ki a felajánló, valamint a közreműködő szervezet részére.”

(2) A 2008. évi XLVI. törvény 38/H. § (2a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a 38/H. § a következő (2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A közreműködő szervezet az átvett élelmiszert kizárólag rászoruló felhasználó részére, ingyenesen adhatja át.

(2b) A felajánló az élelmiszermentési adatbázison keresztül felajánlott, a kormányrendeletében meghatározott határidőig le nem jegyzett élelmiszert a 15. § (2a) és (2d) bekezdése szerint forgalomba hozhatja.”

(2) A 2008. évi XLVI. törvény 38/H. § (4) bekezdés b)-d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ÉMK az élelmiszermentéssel kapcsolatban közhatalmi feladatként)

„b) informatikai rendszert üzemeltet, az informatikai rendszer keretében elektronikus nyilvántartást (a továbbiakban: élelmiszermentési adatbázis) vezet, amelyben nyilvántartja:

ba) a felajánló;

bb) a közreműködő szervezet;

bc) a felajánlott és a lejegyzett élelmiszer; továbbá

bd) a felhasználó

(5) bekezdésben meghatározott adatait,

c) felügyeli az élelmiszermentési adatbázist érintő adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését,

d) figyelemmel kíséri a felajánlók élelmiszerhulladék-csökkentési tervét, javaslatot tesz annak módosítására,”

(3) A 2008. évi XLVI. törvény 38/H. § (4) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ÉMK az élelmiszermentéssel kapcsolatban közhatalmi feladatként:)

„f) kidolgozza a felajánlók élelmiszer-felajánlásával kapcsolatos részletes szabályokat,”

(4) A 2008. évi XLVI. törvény 38/H. § (4) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

(Az ÉMK az élelmiszermentéssel kapcsolatban közhatalmi feladatként)

„i) együttműködik az élelmiszerlánc-felügyeleti szervekkel, az állami adó és vámhatósággal, valamint a hatóság eljárását kezdeményezheti.”

(5) A 2008. évi XLVI. törvény 38/H. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a 38/H. § a következő (6)-(8) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az élelmiszermentési adatbázis tartalmazza

a) a felajánló következő adatait:

aa) név;

ab) székhely;

ac) cégjegyzékszám;

ad) adószám;

ae) valamennyi telephely címe;

af) FELIR azonosító;

b) a közreműködő szervezet következő adatait:

ba) név;

bb) székhely;

bc) szervezet nyilvántartási száma;

bd) adószám;

c) a felajánlott és a lejegyzett élelmiszer következő adatait:

ca) vonalkód;

cb) megnevezés;

cc) csomagolási egység;

cd) egységtömeg;

ce) egységmérték;

cf) speciális szállítási és tárolási feltételek;

cg) termék kategória;

ch) darabszám;

ci) minőségmegőrzési idő dátuma;

cj) fogyaszthatósági idő dátuma;

ck) LOT kód;

cl) összesített mérettartomány;

cm) könyv szerinti értéke;

d) a logisztikai feladatellátáshoz kapcsolódó következő adatokat:

da) az a) pont ae) alpont szerinti telephely földrajzi elhelyezkedésének megközelíthetőségére vonatkozó adatok;

db) a felajánlott élelmiszer átadásának helyszíne;

dc) a felajánlott élelmiszer átadásának időpontja;

dd) a felajánlott élelmiszer kiadásáért felelős személy telefonos elérhetősége;

e) a felhasználóra vonatkozó következő adatokat:

ea) név;

eb) életkor;

ec) lakcím;

ed) e-mail cím;

ee) telefonszám.

(6) A közreműködő szervezet a felajánlóval kötött, az élelmiszer felajánlással kapcsolatos megállapodását az élelmiszermentési adatbázisban regisztrálhatja.

(7) A felajánló, valamint a közreműködő szervezet a nyilvántartásba vétel során megadott adataiban bekövetkezett változást a változás bekövetkezését követő 8 napon belül az élelmiszermentési adatbázisba bejelenti.

(8) Az ÉMK jogszabályban rögzített feladatai végrehajtásához kapcsolódóan, valamint a felhasználó részére történő az élelmiszerbiztonság és élelmiszer-elosztás ellenőrzése, továbbá az élelmiszer-elosztásról szóló tájékoztatás érdekében az (5) bekezdés e) pont pontjában meghatározott adat kezelésére annak az élelmiszermentési adatbázisban történő rögzítését követően a felhasználó hozzájárulásának visszavonásáig, de legfeljebb három évig jogosult, ezt követően az adatokat a nyilvántartásból törli.”

4. §

(1) A 2008. évi XLVI. törvény 38/I. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A felajánló

- a) élelmiszerhulladék-csökkentési tervet készít, és azt az ÉMK részére benyújtja,
- b) élelmiszermentési tevékenységét az élelmiszerhulladék-csökkentési terv szerint végzi, és
- c) élelmiszermentéssel összefüggő tevékenység koordinálására élelmiszermentési felelőst nevez ki.”

(2) A 2008. évi XLVI. törvény 38/I. § (2) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az élelmiszerhulladék-csökkentési terv tartalmazza)

„a) a nagykereskedelmi tevékenységet folytató kereskedőnél és az élelmiszer-kiskereskedőnél keletkező élelmiszer-hulladék mennyiségét,”

5. §

A 2008. évi XLVI. törvény a következő 38/J. §-sal egészül ki:

„38/J. § (1) Az ÉMK élelmiszermentési adatbázisán keresztül, térítés nélkül, az ÉMK élelmiszermentési adatbázisában nyilvántartásba vett szervezet részére történő élelmiszerátadás az általános forgalmi adó szempontjából közcélú adománynak minősül, feltéve, hogy az adományozó rendelkezik az ÉMK által kiállított vagy az ÉMK és az adományozott ez irányú megállapodása esetén, az ÉMK adatszolgáltatása alapján az adományozott által kiállított igazolással, amely tartalmazza az ÉMK, az adományozó és az adományozott megnevezését, székhelyét, adószámát, az élelmiszer élelmiszermentés keretében történő átadásának tényét és időpontját.

(2) A 38/H. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételek fennállása esetén az élelmiszerátadás az általános forgalmi adó szempontjából kizárólag az (1) bekezdés szerint minősül közcélú adománynak.”

6. §

A 2008. évi XLVI. törvény 62. § (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(Élelmiszer-ellenőrzési bírságot kell kiszabni)

„h) - a 15. § (2d) bekezdésében meghatározott eset kivételével - a 48 óránál hosszabb minőségmegőrzési időtartammal rendelkező élelmiszer minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órán belüli forgalomba hozatala”
(esetén.)

7. §

A 2008. évi XLVI. törvény 63/B. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az ÉMK az élelmiszermentési adatbázisba történő késedelmes, elmulasztott vagy nem valós adatszolgáltatás esetén első alkalommal figyelmezteti a felajánlót. A felajánló adatszolgáltatási kötelezettségének ismételt mulasztása esetén az ÉMK kezdeményezi az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél élelmiszermentési bírság kiszabását.”

8. §

(1) A 2008. évi XLVI. törvény 76. § (1) bekezdés o) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben)

„o) állapítsa meg - az élelmiszermentési adatbázison keresztül felajánlandó és felajánlható élelmiszerek meghatározása kivételével - az élelmiszermentéssel kapcsolatos részletes szabályokat,”

(2) A 2008. évi XLVI. törvény 76. § (1) bekezdés p) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben)

„p) állapítsa meg a 48 óránál hosszabb minőségmegőrzési időtartammal rendelkező, a miniszter rendeletében meghatározott élelmiszernek a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órában élelmiszerként történő forgalmazásának szabályait.”

(3) A 2008. évi XLVI. törvény 76. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a kereskedelemért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza

a) azokat a termékkategóriákat és a meghatározott termékkategóriákból való kiválasztás további szempontjait, amelyeknek megfelelő élelmiszerek

aa) a minőségmegőrzési időtartam lejártát megelőző 48 órában élelmiszerként nem hozhatóak forgalomba,

ab) az élelmiszermentési adatbázison keresztül felajánlandóak, valamint felajánlhatóak, és

b) az ÉMK által készített, az élelmiszermentési adatbázison keresztül felajánlandó élelmiszerekre vonatkozó naprakész útmutató közzétételének módját.”

9. §

A 2008. évi XLVI. törvény „Átmeneti rendelkezések” alcíme a következő 76/D. § és 76/F. §-sal egészül ki:

„76/D. § (1) A felajánló és a közreműködő szervezet köteles az élelmiszermentés hatékonyabbá tételével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi törvény hatálybalépését követő 15 napon belül az élelmiszermentési adatbázisban történő nyilvántartásba vételét kezdeményezni.

(2) A közreműködő szervezet a felajánlóval az élelmiszermentés hatékonyabbá tételével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi törvény hatálybalépését megelőzően kötött, az élelmiszer felajánlással kapcsolatos megállapodását az élelmiszermentési adatbázisban regisztrálhatja.

76/E. § A felajánló a 38/H. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kötelezettségét első alkalommal 2024. november 1. napjával köteles teljesíteni.

76/F. § Az élelmiszerhulladék-csökkentési tervet az annak készítésére kötelezett nagykereskedelmi tevékenységet folytató kereskedő első alkalommal 2025. május 31-ig köteles elkészíteni és az ÉMK részére benyújtani.”

10. §

A 2008. évi XLVI. törvény a következő 84. §-sal egészül ki:

„84. § A 15. § (2c)-(2e) bekezdés tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i 2015/1535/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.”

11. §

A 2008. évi XLVI. törvény Melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

12. §

A 2008. évi XLVI. törvény 62. § (2) bekezdésében az „(1) bekezdés a)–d) pontjában foglalt esetben” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés a)–d) és h) pontjában foglalt esetben” szöveg lép.

13. §

Hatályát veszti a 2008. évi XLVI. törvény

a) 38/I. § (2) bekezdés c) pontja, és

b) 38/I. § (2) bekezdés d) pontjában az „az ÉMK részére vagy” szövegrész.

3. Záró rendelkezés

14. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba.

15. §

E törvény 2. alcíme tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i 2015/1535/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 5–7. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

1. melléklet a 2024. évi törvényhez

1. A 2008. évi XLVI. törvény Melléklete a következő 15b. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„15b. *lejegyzése élelmiszernek*: a közreműködő szervezet által szétosztásra vállalt élelmiszerek megjelölése az élelmiszermentési adatbázisban;”